

Datum :
Afdeling : ECV
Registratienummer: 2008INT218778

Nummer PS :
Commissie : WMC
Portefeuillehouder : A.H. Raven

Titel : Plan van Aanpak Vrede van Utrecht

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit pag. 2

Toelichting pag. 3

Bijlage(n): brief opdrachtverlening Plan van Aanpak Vrede van Utrecht
Plan van Aanpak Vrede van Utrecht

Inleiding

Bijgaand ontvangt u het Plan van Aanpak Vrede van Utrecht. Gedeputeerde Staten achten het van belang dat voor het programma Vrede van Utrecht en voor de ambities van stad en provincie draagvlak aanwezig is bij Provinciale Staten. Om deze reden wordt het bijgaande Plan van Aanpak u ter besluitvorming voorgelegd.

Utrecht stad en provincie hebben de ambitie om zich in 2012 te nomineren voor de positie van Europese Culturele Hoofdstad 2018. Essentieel is dat beide overheden gezamenlijk optrekken bij de verwezenlijking van de visioenen, plannen en projecten in stad en regio. Belangrijke stappen zijn het afsluiten van een goed cultuurconvenant 2009-2012 en een grootse viering van 300 jaar Vrede van Utrecht in 2013. Gedeputeerde Staten hebben, samen met het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrecht, aan de stichting Vrede van Utrecht gevraagd om een invulling te schetsen voor de inhoudelijk programmering in de aanloop naar 2013 en 2018, en daarnaast uit te werken op welke wijze de lobby en marketing moet worden vormgegeven om de geschetste doelen te bereiken. Sleutelwoorden hierbij zijn: internationaal, stad en regio verbinden, participatie en draagvlak en diversiteit en dialoog. Ook is gevraagd voorstellen te presenteren voor een bestuurlijk afstemmingsoverleg en aansturingsmodel. Het plan van aanpak dient verder een realistische schets van de financiële opgaven op weg naar 2013 en een doorkijk naar 2018 te bevatten, met een raming van kosten en mogelijke baten in de organisatorische, programmatische en randvoorwaardelijke sfeer. Gedeputeerde Staten hebben de stichting verder gevraagd om de regie op zich te nemen voor de inhoudelijke en procesmatige lijn naar 2013 en 2018 en voor de partnerships en lobby die nodig zullen zijn om het een en ander succesvol te realiseren.

D.d. 18 februari j.l. is het plan van aanpak door de voorzitter van de stichting Vrede van Utrecht aangeboden aan de gedeputeerde Cultuur, en de wethouders Cultuur en Stadspromotie van de gemeente Utrecht.

Besluit van 23 juni 2008

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 1 april 2008, afdeling ECV, nummer 2008INT218778;

Besluiten:

1. Het plan van de stichting Vrede van Utrecht aan te merken als adequaat antwoord op het verzoek van Gedeputeerde Staten d.d. 4 oktober 2007 en als leidraad te benoemen voor besluitvorming over de uitvoering van de in het plan opgenomen acties en voorstellen zoals geformuleerd in het Plan van Aanpak. Hierbij gaat het om de ambities, planning en het proces van de diverse onderdelen van het Plan van Aanpak Vrede van Utrecht; waaronder internationalisering; programmaontwikkeling; organisatie en randvoorwaarden; marketing en communicatie en lobby Utrecht 2018. Wel zal in de verdere uitwerking van het plan van aanpak in jaarprogramma's nadrukkelijker aandacht moeten worden besteed aan de viering van de Vrede van Utrecht in 2013 in stad én regio.
2. Op basis van het plan van aanpak en met een gelijke inzet van stad en provincie in de periode 2009-2013 een jaarlijks budget te storten in een fonds Vrede van Utrecht/Utrecht Culturele Hoofdstad ten behoeve van de organisatie, programma en campagne op weg naar de viering van de Vrede van Utrecht en de kandidatuur voor Europese Culturele Hoofdstad.
3. De secretaris van het project opdracht te geven om in overleg met de gemeente Utrecht voor 1 juni 2008, ten behoeve van de programmabegroting 2009, een onderbouwd voorstel te doen voor de hoogte van een jaarlijkse reservering in de periode 2009-2013.
4. Om kennis te nemen van de financiële consequenties zoals aangegeven in het plan van aanpak en om in de afwegingen over de Voorjaarsnota vooralsnog een jaarlijkse bijdrage van € 3,55 mlj tot en met 2013 voor organisatie, programma en campagne van de Vrede van Utrecht te betrekken, vooruitlopend op de uitkomsten van het voorstel onder punt 3.
5. Voor culturele investeringsprojecten in het kader van de investeringsagenda voor de periode 2009-2013 worden per project financiële afspraken gemaakt voorzover beide overheden een rol in het betreffende project hebben.
6. Na besluitvorming over de financiën de afspraken over fondsvorming voor organisatie, programma en campagne en afspraken over de investeringsagenda met de gemeente Utrecht vast te leggen in een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tot en met 2013.
7. De nominatie Utrecht Culturele Hoofdstad te ondersteunen, maar hieraan geen financiële consequenties te verbinden, anders dan genoemd onder punten 3, 4 en 5.
8. De besluitvorming met betrekking tot het Uitburo uit te stellen totdat er een uitgewerkt voorstel wordt voorgelegd.

voorzitter,

griffier,

Aan Provinciale Staten,

Wettelijke grondslag

Art 158 Pw.

Argumenten

Het Plan van Aanpak moet een planmatige basis bieden voor het gezamenlijke bestuurlijke proces van stad en provincie om de geformuleerde doelstellingen te bereiken.

1. Het Plan van Aanpak geeft een aansprekende visie op het traject 2013 en 2018

Het plan van aanpak Vrede van Utrecht bevat – naast paragrafen over ambitie, visie en missie, internationalisering en programmaontwikkeling, marketing en lobby- een financieel kader, gebaseerd op benchmark –gegevens van andere culturele hoofdsteden en de ervaring en inschatting van de stichting zelf. Onderdeel van het financiële plaatje zijn de door de stad en provincie beoogde investeringsprogramma's voor culturele voorzieningen. Het plan geeft voor dit moment afdoende antwoord op de door u gestelde vragen. In de paragrafen over educatie, marketing en lobby zijn de culturele ambities op een aansprekende wijze uitgewerkt.

2. Het Plan van Aanpak geeft onderbouwd inzicht in financiële consequenties.

Het plan van aanpak biedt een reële eerste raming – op basis van benchmarking- van kosten en mogelijke dekking vanuit andere overheden, fondsen en sponsors en vormt een goede basis voor besluitvorming over de uitvoering en de hiervoor te reserveren middelen in de komende jaren. Met de toegezegde effectrapportage die de stichting samen met de Kamer van Koophandel en VNO-NCW laat maken (verwacht: begin mei 2008) komt aanvullende informatie beschikbaar over de economische effecten van het traject Vrede van Utrecht-Culturele Hoofdstad en de kansen op het gebied van aanvullende financiering vanuit sponsoring en fondsen.

3. Het traject 2013-2018 vraagt om een financiële inzet

De stichting Vrede van Utrecht geeft in haar Plan van Aanpak een indicatie van de benodigde financiële inzet van stad en provincie. Voor de kosten van organisatie, programma en campagne op weg naar 2018 raamt de stichting een totaalbedrag van 100 miljoen euro. Hierbij inbegrepen zijn de programmakosten voor de feitelijke viering van de Vrede van Utrecht in 2013 en het culturele-hoofdstadjaar 2018. De benodigde inzet van stad en provincie samen wordt geraamd op 50,3 miljoen euro. Uitgaande van deze raming dienen beide overheden in de periode 2009-2013 ieder jaarlijks een bedrag van 3,55 miljoen euro te reserveren. Het jaarlijks reserveren van een budget (als vulling van het Fonds Vrede van Utrecht/Utrecht Culturele Hoofdstad) is nodig om de ambitie te realiseren.

Voor een reële kans op uitverkiezing dienen stad en provincie in 2012 hun financiële inzet aan te tonen.

Toekenning van budget uit het Fonds geschiedt op basis van goedgekeurde jaarlijkse activiteitenplannen die de stichting Vrede van Utrecht volgens de gebruikelijke procedure indient bij gemeente en provincie.

Wanneer de nominatie succesvol blijkt, dient met die zekerheid te worden besloten over het financiële kader tot 2018 en over de inzet van beide overheden vanaf 2013.

Een nader uitgewerkt voorstel voor de invulling, voorwaarden en afspraken met betrekking tot het Fonds wordt nog voorgelegd aan PS.

4. Samen optrekken van provincie en gemeente is essentieel

Gezamenlijke ambitie en gelijke financiële inzet voor organisatie, programma en campagne tot en met 2013 zijn voorwaarde voor het slagen van dit project. De samenwerking van stad en provincie op weg naar 2018 is een verdere uitbouw van al bestaande afspraken in het kader van het meerjarig programma Vrede van Utrecht,

gericht op versterking van de culturele infrastructuur en internationale profilering van stad en regio. In goed overleg tussen gemeente en provincie zal invulling worden gegeven aan de actualisering van afspraken. De ambtelijke opdrachtgevers zijn de directeur van het project Vrede van Utrecht van de provincie, en de directeur DMO van de gemeente Utrecht.

5. Effectrapportage geeft aanvullend inzicht in het benodigde budget

Het realistische meerjarenperspectief zoals geschetst door de stichting zal nader onderbouwd worden met de effectrapportage die begin mei 2008 beschikbaar komt.

6. Investeringsbesluiten worden geregeld per project

Over het investeringsprogramma wordt –volgens de gebruikelijke procedure- besloten op basis van uitgewerkte voorstellen en separate kredietaanvragen. Per project worden financiële afspraken gemaakt over investeringsprojecten voor zover in het betreffende project voor beide overheden een rol is weggelegd.

7. De samenwerkingsafspraken rondom de Vrede van Utrecht beslaan de periode 2007-2010

De samenwerkingsafspraken in het kader van het meerjarige programma Vrede van Utrecht zijn vastgelegd in het convenant dat loopt t/m 2010. Op weg naar 2013 en 2018 moeten de afspraken herijkt en geactualiseerd worden, op basis van de ambities zoals verwoord in het plan van aanpak. Op basis van besluitvorming over reserveringen in de komende jaren zullen de afspraken worden vastgelegd in een geactualiseerd convenant 2009-2013.

Kanttekeningen

a. Het gaat om een periode van 10 jaar

Op basis van de beschikbare informatie (o.a. benchmarking met eerdere Europese Culturele Hoofdsteden) zijn de financiële ramingen over de periode 2008-2017 aannemelijk. In de uitgewerkte activiteitenplannen per jaar van de stichting Vrede van Utrecht zal de werkelijke budgetbehoefte worden aangetoond en eventueel bijgesteld. Een regelmatige monitoring van resultaten in relatie tot het budget is noodzakelijk.

b. De culturele investeringsagenda staat los van de keuze voor het traject Culturele Hoofdstad

De geschatte investeringsbehoefte van de stad Utrecht van 125 miljoen euro behoeft nuancering. Het gaat hier om een raming en om voorzieningen die deels al in voorbereiding of zelfs uitvoering zijn en die ook los van de keuze voor het traject 2013 en 2018 noodzakelijk zijn gezien de groei en de ontwikkeling van stad en regio in de komende jaren. Dat neemt niet weg dat de context van de Vrede van Utrecht en Europese Culturele Hoofdstad enthousiasmerend en stimulerend kan werken op potentiële sponsors en fondsen.

c. Uitburo

Met betrekking tot het Uitburo (pagina 54) vindt separate besluitvorming plaats over de eventuele organisatorische inbedding in de Vrede van Utrecht, de afstemming met het cultuurnetwerk van de provincie Utrecht en de financiële verantwoordelijkheid.

Financiën

Het (financiële) kader van het programma Vrede van Utrecht is door PS vastgesteld in het document Afronding en Borging Agenda 2010 op d.d. 13 november 2006. Tevens hebben Provinciale Staten in haar vergadering van 17 december 2007 een besluit genomen over de meerjarenraming voor de Vrede van Utrecht.

In het Plan van Aanpak wordt een financieel overzicht geschetst van programmakosten, organisatiekosten en campagne kosten tot en met de viering van Utrecht als Culturele Hoofdstad in 2018. In de jaren 2009 tot en met 2013 wordt aangegeven dat beide overheden voor programmering, organisatie en campagne een budget van 3,55 miljoen jaarlijks beschikbaar zouden moeten stellen om zowel de viering van de Vrede van Utrecht in 2013 als

de nominering van Utrecht Culturele Hoofdstad mogelijk te maken. Tot en met 2013 gaat het om kosten voor beide vieringen, vanaf 2014 zou het alleen gaan om de aanloop naar Culturele Hoofdstad in 2018. Voorgesteld wordt om in de voorjaarsnota een bijdrage van jaarlijks € 3,55 miljoen te reserveren voor de Vrede van Utrecht en Utrecht Culturele Hoofdstad, voor de periode 2009 tot en met 2013. Dit op basis van een verdeling van 50/50 van de gemeente Utrecht en provincie Utrecht.

	2009	2010	2011	2012	2013
Utrecht 2013	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Utrecht 2018	1,45	1,45	1,45	1,45	1,45
Totaal	3,55 mlj	3,55 mlj	3,55 mlj	3,55 mlj	3,55 mlj

Wanneer de nominatie succesvol blijkt, dient met die zekerheid te worden besloten over het financiële kader tot 2018 en over de inzet van beide overheden vanaf 2013.

Met betrekking tot de investeringsbijdragen, worden per project financiële afspraken gemaakt over investeringsprojecten voor zover in het betreffende project voor beide overheden een rol is weggelegd.

Door de provincie wordt voor 1 juli een (inhoudelijk) kader uitgewerkt voor een investeringsprogramma gericht op de versterking van de culturele infrastructuur in de aanloop naar 2013 en 2018.

Juridisch

De op te stellen samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Utrecht zal aan Provinciale Staten worden voorgelegd, evenals een nader uitgewerkt voorstel voor de invulling, voorwaarden en afspraken met betrekking tot het Fonds.

De te zijner tijd te verstrekken subsidies zijn gebaseerd op de regeling in de ASV (artikel 10.8.5 en 10.8.5a.).

Europa

In het plan van aanpak wordt geschetst op welke manier de lobby voor het programma Vrede van Utrecht er uit zal moeten zien, onder andere op Europees niveau. Op programma niveau vindt internationale samenwerking plaats, en tevens is het uitgangspunt van de Vrede van Utrecht om lokale initiatieven op te liften tot internationaal niveau.

Mandaat

De directeur is als opdrachtgever gemandateerd om het voorstel uit te werken.

Realisatie

De directeur van het project legt in overleg met de gemeente Utrecht voor 1 juni 2008 een voorstel ten behoeve van de begroting 2009 voor aan Gedeputeerde Staten over de gezamenlijke meerjarige inzet van stad en provincie ten behoeve van de Vrede van Utrecht in 2013 en Culturele Hoofdstad 2018.

Provincie en gemeente werken in 2008 in nauw overleg met de stichting Vrede van Utrecht de organisatiestructuur nader uit. In de voorgestelde organisatiestructuur zijn burgemeester en commissaris van de Koningin gezamenlijk de boegbeelden van de Utrechtse internationale ambitie. In het voorstel vormen zij met de voorzitter van de stichting Vrede van Utrecht en de direct betrokken gedeputeerden en wethouders (Cultuur en Economie/stadspromotie) het bestuurlijk overleg. In afwijking op dat voorstel stelt GS voor dat de CvdK en de Burgemeester Utrecht geen deel uitmaken van de stuurgroep. Zij nemen plaats in een Raad van Toezicht. Dit punt zal zo nodig nader worden besproken met B&W en met het stichtingsbestuur.

Het bestuurlijk overleg wordt voorbereid door een stuurgroep met de intendant Vrede van Utrecht, de projectdirecteur, de directeur DMO van de gemeente Utrecht en de accountmanagers van de gemeente en provincie.

Mocht het in de uitwerking van deze organisatiestructuur nodig blijken om de statuten aan te passen, dan zal dit worden voorgelegd aan GS.

Door de provincie wordt voor 1 juli een kader uitgewerkt voor een investeringsprogramma.

Communicatie

Er is gekozen om een gezamenlijke perspresentatie te houden. Dit voorstel en de inhoud van de perspresentatie is in nader overleg met de gemeente Utrecht en de stichting Vrede van Utrecht uitgewerkt.

Bijlagen

Brief opdrachtverlening plan van aanpak

Plan van aanpak Vrede van Utrecht

Gedeputeerde Staten,

voorzitter,   R.C. Robbertsen

secretaris,   Drs. H.H. Sietsma